

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΕΩΝ ΙΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

ΛΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

2^ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΛΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΗΣ

“Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ ΣΤΟΥΣ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΚΕΡΚΙΔΕΣ”

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΞΑΣΚΗΣΗ:

ΚΑΡΠΑ, ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ, ΓΥΨΟΣ, ΝΑΡΘΗΚΑΣ,
ΠΕΡΙΔΕΣΗ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΠΟΛΥΤΡΑΥΜΑΤΙΑ

16-17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2005
ΑΜΦ. Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΑΡΕΤΑΙΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΛΙΓΙΔΑ

ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

“ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ”

Αγαπητοί συνάδελφοι, τούτη η εκδήλωση αποτελεί καταστάλαγμα ενός μακροχρόνου προβληματισμού πάνω στην Αθλητιατρική, την ιδιαιτερότητα, την αξία και τις προοπτικές της. Η αναζήτηση αυτή ξεκινάει ήδη από τα φοιτητικά μας χρόνια, όταν οργανώσαμε τον Νοέμβριο του 2000 διημερίδα βασικής Αθλητιατρικής και Αθλητικής Επιστήμης με σημαντική απήχηση στο χώρο των φοιτητών ιατρικής αλλά και ΤΕΦΑΑ και Φυσικοθεραπείας.

Στις 3-4 Απριλίου του 2004 διεξήχθη με επιτυχία το **1^ο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Επείγουσας Αθλητιατρικής**, το οποίο οργανώσαμε από κοινού με την **Αθλητιατρική Εταιρεία Ελλάδος**, με τη συνεργασία **Ορθοπαιδικών Κλινικών του Παν. Αθηνών** και του **ΑΠΘ**, αλλά και του **ΤΕΦΑΑ του Παν. Αθηνών** και τη συμμετοχή **Ακαδημαϊκών** και **διακεκριμένων Πανεπιστημιακών Δασκάλων**. Η σημαντική καινοτομία του σεμιναρίου ήταν η πρακτική εφαρμογή μέσω κλινικών φροντιστηρίων όσων συζητήθηκαν στο Αμφιθέατρο.

Με την πολύτιμη συνεργασία της **Αθλητιατρικής Εταιρείας Ελλάδος** καθώς και με την καθοδήγηση των Πανεπιστημιακών μας δασκάλων από την **Γ' Ορθοπαιδική Κλινική του ΑΠΘ** και του **Εργαστηρίου Αθλητιατρικής του ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών** κατέστη δυνατή η οργάνωση του φετινού **2^ο Εκπαιδευτικού Προγράμματος Επείγουσας Αθλητιατρικής** με στόχο την εκπαίδευση στην άμεση αντιμετώπιση του επείγοντος κατά την άσκηση μέσα από την εφαρμογή και την πρακτική εξάσκηση σε απλές αλλά τόσο σημαντικές θεραπευτικές στρατηγικές.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις προτάσεις και παρατηρήσεις των συμμετεχόντων στο περσινό σεμινάριο, ενσωματώσαμε φέτος σε ένα εργαστήριο την εξάσκηση στην τοποθέτηση νάρθηκα, γύψου και λειτουργικών περιδέσεων, δώσαμε περισσότερο χρόνο στις ορθοπαιδικές κλινικές δοκιμασίες των κακώσεων και προσθέσαμε ένα νέο πρακτικό σεμινάριο στην αντιμετώπιση του πολυτραυματία αθλητή.

Πιστεύουμε βαθύτατα στην αμφίδρομη διαδικασία επικοινωνίας και προσδοκούμε ότι από το σεμινάριο αυτό θα εξέλθουμε άπαντες σοφότεροι. Οι μεν εκπαιδευόμενοι πλουσιότεροι σε γνώσεις για συμπαράσταση προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο, οι δε οργανωτές και εκπαιδευτές εμπειρότεροι από τα ενδιαφέροντα και τις εμπειρίες των εκπαιδευόμενων. Γιατί ευελπιστούμε ότι τούτα τα σεμινάρια είναι μόνο η αρχή της προσπάθειάς μας και για να ευοδωθεί το ταξίδι αυτό χρειαζόμαστε την συμβολή όλων σας.

Σας ευχαριστούμε

Για την Οργανωτική Επιτροπή

Ο Πρόεδρος
Ν. Χ. Κεραμάρης

Ο Γεν. Γραμματέας
Π. Μσάουελ

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Σκαλκέας Γ.Δ.

Κίττας Χ.

Κρεατσάς

Γ. Στεφανάδης Χ.

Συμεωνίδης Π.Π.

Χαρτοφυλακίδης Γ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΙ:

Γιγής Π.

Καπετάνος Γ.

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ:

Σάπκας Γ.

Μπαλτόπουλος Π.

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Νάτσης Κ.

ΜΕΛΗ:

Μπαστούνης Η.

Καρατζάς Γ.

Μπράμης Ι.

Λαμπίρης Η.

Γκρινιάτσος Ι.

Νικητέας Ν.

Σαλάκος Ν.

Πικουλής Ε.

Χρονόπουλος Ε.

Λ.Σ. Ε.Ν.Ι.Ε.Υ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεραμάρης Ν.Χ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ:

Κουσίδης Γ.

Τρομπούκης Π.

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αυγερινός Ε.

ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μσάουελ Π.

ΤΑΜΙΑΣ:

Τασούλης Α.

ΜΕΛΗ:

Λέκκας Ι.

Σιούτης Δ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεραμάρης Ν.Χ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΙ:

Καλλιακμάνης Α.

Μπέσσας Ζ.

Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μσάουελ Π.

ΕΙΔ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Λέκκας Ι.

ΤΑΜΙΑΣ:

Τασούλης Αθ.

ΜΕΛΗ:

Αποστολόπουλος Α

Αυγερινός Ε.

Δημητράκης Ν.

Καπτανής Σ.

Μανασός Ε.

Παπαευθυμίου Ο.

Σιούτης Δ.

ΣΑΒΒΑΤΟ 16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

9.30 - 9.45 : Προσέλευση - Εγγραφές

9.45 - 10.20: Χαιρετισμοί - Προσφωνήσεις

Οργανωτική Επιτροπή - Ζ. Μπέσσας

ΕΝΙΕΥ - Ν. Χ. Κεραμάρης

Επιστημονική Επιτροπή - Γ. Καπετάνος

ΤΕΦΑΑ - Π. Μπαλτόπουλος

Αθλητιατρική Εταιρεία Ελλάδος - Κ. Νάτσης

Ιατρική Σχολή Αθηνών - Πρόεδρος Γ. Κρεατσάς

Υπουργείο Υγείας - Υπουργός Ν. Κακλαμάνης

10.20 - 10.45: Εναρκτήρια Ομιλία : Π. Π. Συμεωνίδης -Προεδρείο: Π.Γιγής, Γ. Καπετάνος

10.45 - 11.00: Ομιλία διακεκρικρεμένου αθλητού ή παράγοντα

11.00 - 12.30: 1η Τράπεζα Προεδρείο: Π. Γιγής - Γ. Καπετάνος

1. Η πρόληψη των αιφνιδίων θανάτων στην άθληση - Αρ. Αναστασάκης
2. Βρογχικό άσθμα και άθληση -
3. Βασική Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση - Δ. Γιαννούσης
4. Προχωρημένη Καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση - Ν. Νικολάου
5. Ουρολογικά προβλήματα στην άσκηση - Α. Κωστακόπουλος, Β. Πρωτογέρου

12.30 - 14.15: 2η Τράπεζα Προεδρείο: Π. Ι. Παπαγγελόπουλος - Δ. Παπαδόπουλος

1. Κακώσεις ώμου - αγκώνος και άκρας χείρας σε αθλητές - Ι. Σαρρής
2. Κακώσεις στατικών και δυναμικών στοιχείων της ποδοκνημικής και άκρου πόδα σε αθλητές - Π. Ι. Παπαγγελόπουλος
3. Κακώσεις μηνίσκων σε αθλητές - Π. Βαλλιανάτος, Ε. Παπαδάκου
4. Κακώσεις συνδέσμων γόνατος σε αθλητές - Λ. Νικολάου
5. Φυσιοθεραπεία στις κακώσεις του κάτω άκρου - Γ. Κούτρας
6. Φυσιοθεραπεία στις κακώσεις του άνω άκρου - Δ. Αυτοσμιδης

14.15 -15.00: Διάλειμμα - Καφές - Ελαφρύ Γεύμα

15.00 - 16.00: 3η Τράπεζα Προεδρείο: Π. Μπαλτόπουλος - Ο. Εμμανουηλίδης

1. Ο ρόλος του αθλητιάτρου στην ομάδα και στον αγωνιστικό χώρο - Οργάνωση φαρμακείου ομάδος - Ι. Τερζίδης
2. Θέματα Διατροφής - Γ. Νάσσης
3. Χρόνια Κόπωση & Οξειδωτικό stress - Ο. Εμμανουηλίδης
4. Εξελίξεις στην αντιμετώπιση του πόνου και της φλεγμονής

16.00 - 17.45: 4η Τράπεζα Προεδρείο: Γ. Σάπκας - Κ. Νάτσης

1. Κακώσεις εγκεφαλικού και προσωπικού κρανίου κατά την άσκηση - Χρ. Τσονίδης
2. Κακώσεις σπονδυλικής στήλης και άσκηση - Γ. Σάπκας

3. Συνδεσμικές κακώσεις - Πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση - Π. Μπαλτόπουλος
4. Μυϊκές κακώσεις - Πρόληψη, θεραπεία, αποκατάσταση - Κ. Νάτσης
5. Βασικές αρχές αντιμετώπισης τραυματία αθλητή - Εμμ. Παπακώστας
6. Πρωτοβάθμια Εκτίμηση και Αναζωογόνηση σύμφωνα με τις Αρχές του ATLS - Εμμ. Πικουλής

ΚΥΡΙΑΚΗ 17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

1ο εργαστήριο: Σεμινάριο ΚΑΡ-Π-Α (105')

Εκπαιδευτές: -Γεωργακαράκος Ε.
-Γιαννούσης Δ.
-Καλλιακμάνης Α.
-Παπιά Π.
-Σαΐτη Α.

2ο εργαστήριο: Κλινική εξέταση (105')

Εκπαιδευτές: - Α. Μαυρογέννης

3ο εργαστήριο: Αντιμετώπιση πολυτραυματία (105')

Εκπαιδευτές: -Αυγερινός Ε.
-Γεωργίου Χ.
-Δασκαλάκης Π.
-Δραγίνη Ε.
-Θέος Χ.
-Κωστοπούλου Ε.
-Παυλάκης Ε.

4ο εργαστήριο: Γύψοι - Νάρθηκες - Λειτουργικές περιδέσεις (Taping) (105')

Εκπαιδευτές: - Νάτσης Κ.
-Τερζίδης Ι.
-Παπακώστας Ε.
-Κούτρας Γ.
-Αυτοσμίδης Δ.

Συνολική Διάρκεια: 450' (συμπεριλαμβανομένου του διαλείμματος)

Αφιξη : 10.00

Διάλειμμα - Καφές : 13.30 - 14.00

Πέρασ - Απονομή πιστοποιητικών : 17.30

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Αναστασάκης Α. - Επιστημονικός Διευθυντής τμήματος κληρονομικών καρδιαγγειακών παθήσεων της Α Καρδιολογικής Κλινικής Παν. Αθηνών - Ιπποκράτειο Νοσοκομείο

Αποστολόπουλος Α. - Ειδικευόμενος Ιατρός

Αυγερινός Ε. - Ειδικευόμενος Γενικός Χειρουργός, Ασκληπείο Νοσοκομείο

Αυτοσμίδης Δ. - Φυσιοθεραπευτής, Εργαστηριακός Συνεργάτης ΤΕΙ Θεσ/νίκης

Βαλλιανάτος Π. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Διευθυντής Κλινικής Αθλητικών Κακώσεων Νοσοκομείου ΚΑΤ

Γεωργακαράκος Ε. - Ειδικευόμενος Αγγειοχειρουργός ΠΕ. ΠΑ. Γ. Ν. Η.

Γεωργίου Χ. - Ειδικευόμενος Γεν. Χειρουργός, Λαϊκό Νοσοκομείο

Γιαννούσης Δ. - Ειδικευόμενος Γεν. Χειρουργός, Νοσοκ. Αγ. Όλγα

Γιγής Π. - Καθηγητής Ανατομικής ΑΠΘ

Γκρινιάτσος Ι. - Λέκτορας Χειρουργικής Παν. Αθηνών

Δασκαλάκης Π. - Γεν. Χειρουργός

Δημητράκης Ν. - Ιατρός

Δραγίνη Ε. - Αναισθησιολόγος

Εμμανουηλίδης Ο. - Αθλητίατρος - Φυσιάτρος

Θέος Χ. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός

Κακλαμάνης Ν. - Υπουργός Υγείας

Καλλιακμάνης Α. - Ειδικευόμενος Ορθοπαιδικός Χειρουργός Β'
Ορθοπαιδικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Καπετάνος Γ. - Καθηγητής Ορθοπαιδικής ΑΠΘ

Καπτανής Σ. - Ιατρός

Καρατζάς Γ. - Καθηγητής Χειρουργικής

Κεραμάρης Ν. Χ. - Ιατρός

Κίττας Χ. - Καθηγητής Ιστολογίας - Εμβρυολογίας, Αντιπρύτανης Παν.
Αθηνών

Κούτρας Γ. - Καθηγητής Φυσιοθεραπείας ΤΕΙ Θεσσαλονίκης

Κρεατσάς Γ. - Καθηγητής Μαιευτικής-Γυναικολογίας Παν. Αθηνών -
Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής Αθηνών

Κωστακόπουλος Α. - Αναπλ. Καθηγητής Ουρολογίας Παν. Αθηνών

Κωστοπούλου Ε. - Ειδικευόμενη Αναισθησιολόγος, Ιπποκράτειο Νοσοκ.
Αθηνών

Λαμπίρης Η. - Καθηγητής Ορθοπαιδικής Παν. Πατρών - Πρόεδρος ΚΕΣΥ

Λέκκας Ι. - Ιατρός

Μαναός Ε. - Ιατρός

Μαυρογέννης Α. - Ειδικευόμενος Ορθοπ Χειρουργός Α' Ορθοπαιδική Παν.
Αθηνών

Μπαλτόπουλος Π. - Αναπλ. Καθηγητής Αθλητιατρικής ΤΕΦΑΑ Παν.
Αθηνών

Μπαστούνης Η. - Καθηγητής Χειρουργικής Παν. Αθηνών

Μπέσσης Ζ. - Ιατρός

Μπράμης Ι. - Αν. Καθηγητής Χειρουργικής Παν. Αθηνών

Μσάουελ Π. - Φοιτητής Ιατρικής Αθηνών

Νάσσης Γ. - Επιστημονικός συνεργάτης Εργαστηρίου Διατροφής – Κλινικής Διαιτολογίας Χαροκοπείου Πανεπιστημίου και Εργαστηρίου Αθλητιατρικής ΤΕΦΑΑ Παν. Αθηνών

Νάτσης Κ. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Επικ. Καθηγητής Ανατομικής ΑΠΘ, Πρόεδρος Αθλητιατρικής Εταιρείας Ελλάδος

Νικητέας Ν. - Επικ. Καθηγητής Χειρουργικής Παν. Αθηνών

Νικολάου Λ. - Διευθνήτης Ορθοπαιδικής Κλινικής «Ιατρικού Κέντρου Αθηνών»

Νικολάου Ν. - Επιμελητής Β' Καρδιολογικής Κλινικής Νοσοκ. Αγ. Όλγα

Παπαγγελόπουλος Π. - Επικ. Καθηγητής Ορθοπαιδικής Παν. Αθηνών

Παπαδάκου Ε. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Επιμελήτρια κλινικής αθλητικών κακώσεων ΚΑΤ

Παπαδόπουλος Δ. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Νοσοκ. Ιαώ General

Παπαευθυμίου Ο. - Φοιτήτρια Ιατρικής

Παπακώστας Ε. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός – ταμίας ΑΕΕ

Παππά Π. - Ειδικευόμενη Αναισθησιολόγος, Λαϊκό Νοσοκομείο

Παυλάκης Ε. - Γεν. Χειρουργός

Πικουλής Ε. - Λέκτορας Χειρουργικής Παν. Αθηνών

Πρωτογέρου Β. - Χειρουργός Ουρολόγος, Νοσοκ. Ιαώ General

Σαΐτη Α. - Ειδικευόμενη Αναισθησιολόγος, Λαϊκό Νοσοκομείο

Σαλάκος Ν. - Λέκτορας Μαιευτικής - Γυναικολογίας Παν. Αθηνών

Σάπκας Γ. - Αν. Καθηγητής Ορθοπαιδικής Παν. Αθηνών

Σαρρής Ι. - Επιμελητής Γ' Ορθοπαιδικής Κλινικής ΑΠΘ

Σιούτης Δ. - Φοιτητής Ιατρικής Αθηνών

Σκαλκέας Γ. Δ. - Ομότιμος Καθηγητής Παν. Αθηνών - Ακαδημαϊκός

Στεφανάδης Χ. - Καθηγητής Καρδιολογίας Παν. Αθηνών - Αντιπρόεδρος
Ιατρικής Σχολής Αθηνών

Συμεωνίδης Π. Π. - Ομότιμος Καθηγητής Ορθοπαιδικής ΑΠΘ -
Ακαδημαϊκός

Τασούλης Αθ. - Ιατρός

Τερζίδης Ι. - Ορθοπαιδικός Χειρουργός - Γεν Γραμματέας ΑΕΕ

Τσονίδης Χ. - Αν. Καθηγητής Νευροχειρουργικής ΑΠΘ

Χαρτοφυλακίδης Γ. - Ομότιμος Καθηγητής Ορθοπαιδικής Παν. Αθηνών

Χρονόπουλος Ε. - Λέκτορας Ορθοπαιδικής Παν. Αθηνών